

Робота з відеоматеріалами он-лайн як продуктивний спосіб навчання аудіюванню

Існує величезна кількість відеоматеріалів, які можна використовувати на заняттях англійської мови. Це можуть бути рекламні ролики або інтерв'ю з відомими людьми, мультфільми або сюжети зі світових кінострічок, фрагменти новин і телепередач. У науково-методичній літературі існує декілька різних класифікацій відеоматеріалів.

Відеоматеріали можна розділити за стилем поданої інформації на художні (мультфільми, різні художні фільми, фрагменти вистав), науково-популярні, публіцистичні (інтерв'ю, документальні і навчальні фільми), інформаційні (реклама, записи новин, телепередач, відеоролики), культурні (відеоекскурсії). Для дітей шкільного віку найбільш доступними видами є художні, оскільки вони вміщують у собі адаптований матеріал, який відображає прості побутові ситуації. Ці відеоматеріали є найбільш доступні для широкого кола користувачів і не вимагають спеціальних знань для їх підбору та використання. Ці види засобів використовуються для підтримання рівня знань дітей.

Згідно Томаліну Б. В., також можна виділити 2 типи навчальних відеоматеріалів: безпосередньо навчальні мови (direct teaching video) і ті, що виступають в якості додаткового джерела для навчання мови (resource video).

Для навчального матеріалу першого типу характерне навчання прямо з екрану, де ведучий демонструє зразки структур. Роль вчителя зводиться до уточнення і закріплення знань побачених дітьми у відео фрагменті. Відеоматеріали другого типу містять більш пізнавальну інформацію, яка показує, як використовується мова на різних рівнях. Це зазвичай не пов'язані за змістом епізоди, де враховується ступінь складності і комунікативні функції. На відміну від попереднього виду, автентичні відеоматеріали пропонують велику різноманітність зразків мови і мовлення, включаючи різні регіональні акценти, загальноживану і спеціальну лексику, ідіоми і т.д., до того ж в реальному контексті їх використовують самі носії мови для мимовільного вивчення своєї мови. Але для дітей шкільного віку, на початковому рівні, розуміння таких матеріалів являє великі труднощі, пов'язані зі швидкістю мовлення, діалектними особливостями, фоном шумом та іншим.

Для отримання кращого результату в процесі формування аудитивних умінь учнів, потрібно дотримуватись наступних підходів та принципів відбору відеоматеріалів, які будуть використовуватися для аудіювання:

- 1) вимоги до зйомки:

- 🌐 зображення та звук мають бути чіткими та якісними;
- 2) вимоги до сюжету:
  - 🌐 повинен прослідковуватися чіткий зв'язок між сюжетом та змістом діалогів у сценах.
  - 3) вимоги до мовлення персонажів:
    - 🌐 на початковому етапі роботи з відео мовлення повинно прослуховуватися достатньо чітко, без сторонніх та фонових шумів;
    - 🌐 мовлення повинно бути достатньо чітким та не дуже швидким;
    - 🌐 акцент або діалект того, хто розмовляє, має бути зрозумілим для учнів.
  - 4) вимоги до мови:
    - 🌐 мова має бути сучасною, відповідати вимогам та нормам літературної мови;
    - 🌐 необхідна наявність природних пауз між висловлюваннями;
    - 🌐 текст не має бути перенавантаженим новими словами, виразами та незнайомими жестами.
  - 5) вимоги до тривалості сюжетів:
    - 🌐 сюжети повинні займати не більше 5 хв. (1 клас), до 7 хв. (2 клас), до 10 хв. (3 клас), 10-15 хвилин (5-11 класи) або ділитися на змістові відрізки, які можна повторювати декілька разів за період уроку;
    - 🌐 всі відрізки повинні мати закінчений сюжет.
  - 6) вимоги до змісту:
    - 🌐 ситуації повинні бути типовими, такими, які можуть зустрітися учнями на практиці.

Успішне використання відео гарантовано практично на всіх етапах процесу навчання іноземної мови :

- для презентації мовного матеріалу в реальному контексті;
- для закріплення і тренування мовного матеріалу в різних ситуаціях спілкування;
- для розвитку умінь усно-мовного спілкування;
- для навчання іншомовної культури і виявлення міжкультурних відмінностей.

Проглядання епізоду відео можна використовувати на таких етапах уроку, як актуалізація опорних знань, закріплення та осмислення нового матеріалу. Деякими відео можна користуватися як матеріалом для проведення фізкультхвилинок.

Урок з використанням відео має такі етапи:

- 1) підготовка до перегляду сюжету;
- 2) перегляд і виконання завдань;
- 3) виконання завдань після перегляду.

Основна мета 1 етапу: підготувати учнів до перегляду сюжету. На цьому етапі можливі такі завдання: згадайтесь по заголовку, про що може бути сюжет, яку нову інформацію ви можете отримати, прочитайте наступні питання і дайте на них відповіді. Перед переглядом сюжету необхідно дати основні ключові слова, чи нову лексику, яка зустрічається в сюжеті,

прокоментувати нові граматичні явища.

При роботі з дидактичним роздатковим матеріалом слід дотримуватися певних технологій:

- 🌐 попередньо ознайомити з робочими листами або завданнями;
- 🌐 роздатковий матеріал повинен бути простим, щоб учень знаходив впевненість у своєму успішному просуванні вперед;
- 🌐 роздатковий матеріал не тестує, а стимулює мову учнів;
- 🌐 робочі листи дозволяють як включити в роботу весь клас, так і провести індивідуальну роботу.

На підготовчому етапі знімаються мовні труднощі сприйняття тексту відеофільму (фрагмента), роз'яснюються країнознавчі реалії.

Полегшуючи учням подальше сприйняття, вчитель дає завдання на антиципацію змісту, змістовні орієнтири, опорні слова і фрази.

Можливі труднощі розуміння можна також зняти шляхом вибіркового аудіювання окремих фрагментів звукового супроводу. В особливо складних випадках можливе попереднє читання сценарію. Такий прийом виправданий при перегляді автентичних художніх фільмів англійською мовою.

В якості орієнтирів перед переглядом пропонуються також питання за змістом, ілюстрації з фільму і портрети персонажів.

Безпосередньо перед показом учням пропонуються комунікативні завдання, які роблять перегляд активним і цілеспрямованим. Розробка цих завдань надає великі можливості для творчості вчителя. Він може використовувати:

- 🌐 питання, які, будучи орієнтиром, одночасно направляють увагу учнів на конкретні моменти;
- 🌐 завдання на робочих аркушах: відзначити на аркуші правильний варіант, напрям, факт, відповідний змісту і т.д.
- 🌐 завдання типу: розташувати кадри з фільму на ваших робочих місцях у порядку їх появи в відеофрагменті;
- 🌐 можна запропонувати і завдання, що навчають окремим аспектам мови (фонетиці, граматиці і лексиці): відзначте фрази, що виражають роздратування, обурення, радість, збентеження і т.д.;
- 🌐 індивідуальні завдання, які передбачають самостійне дослідження учня. Сучасна техніка дозволяє зробити це за допомогою комп'ютерних програм.

Другий етап уроку може мати 2-3 частини (залежно від загальної мети уроку). Спочатку можливо повністю переглянути сюжет з метою отримання загального уявлення, отримання відповідей на основні питання. Потім здійснюється перегляд сюжету з зупинками. Під час пауз можливо виконання таких завдань: зробіть помітки (з метою отримання фактичної інформації чи вивчення нової лексики), повторіть за диктором, погодьтесь чи заперечте, прокоментуйте події, заповніть пропуски, перевірте відповіді з попереднього перегляду.

Якщо дозволяє час уроку і вимагає рівень складності, можливо переглянути сюжет ще раз. На цьому етапі ставляться завдання перевірки

завдань 2-х попередніх етапів уроку, пошуки відповіді чи інформації для розв'язання проблемних питань.

Третій етап має за мету спрямувати інтереси і роботу учнів на подальшій розвиток цієї теми. Тут можливе виконання таких завдань: написання переказу чи твору за змістом сюжету, завершення змісту сюжету, складання діалогів чи драматизація, пошук додаткової інформації до цієї теми.

Великий позитивний ефект дає повернення до лексики чи сюжету через декілька уроків. Мовний чи тематичний аспект відео сюжету використовуються як опора для розв'язання нових завдань.

При роботі з відеоматеріалами можна використовувати такі види завдань:

1. Програти відео без звуку: учні та вчитель обговорюють, що вони бачать на екрані і як це допомагає їм зрозуміти, що відбувається. Потім їм належить здогадатися, про що дійсно можуть говорити персонажі. У висновку можна перевірити, наскільки вдалими були висловлені припущення.

2. Програти звуковий ряд сюжету, вимкнувши зображення. Під час прослуховування сюжету учні повинні здогадатися, де знаходяться герої фільму, що відбувається навколо них, чим вони займаються і т.п. Обговоривши вищезазначені питання, вчитель може включити відеоряд разом зі звуком, група має можливість перевірити себе.

3. Використовувати стоп-кадр, вчитель натискає на кнопку паузи і запитує учнів, що може статися далі. Учням необхідно спрогнозувати подальші події і той мовний матеріал, який може використовуватися в сюжеті.

4. Розділити групу учнів на 2 підгрупи. У ході даного завдання половина групи сидить обличчям до екрану, друга - спиною до екрану. Перша група описує візуальні образи для другої підгрупи.

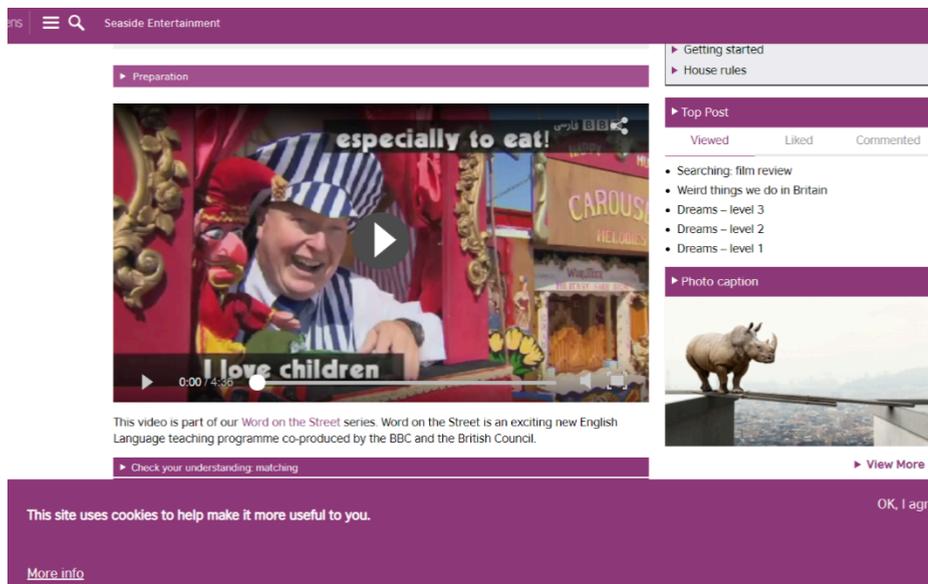
Отже, робимо висновок, що ефективність використання відео зростає за таких умов:

- а) при застосуванні у зв'язку з темою чи навчальним матеріалом уроку;
- б) коли тривалість відео фрагменту становить не більше 10 хвилин;
- в) при правильній спланованій діяльності учнів протягом етапів Pre-viewing, While-viewing, Post-viewing.

Британська Рада – це міжнародна організація Сполученого Королівства, мета якої – розширення культурних відносин та розповсюдження освітніх можливостей. Вона працює у більш ніж 100 країнах на шести континентах, створюючи можливості міжнародної співпраці щодня. Дізнаємось, що пропонує навчальний Веб-сайт LearnEnglishTeens. Веб-сайт LearnEnglish Teens створений спеціально для підлітків від 13 до 17 років. На сайті можна знайти вправи для практики мови, поради до здачі екзаменів, допоміжні

вправи для покращення граматики та словникового запасу, а також веселе відео, ігри та вікторини.

Що стосується відеосюжетів, то є окремі два розділи “Video Zone” та “Video UK”. Можна підбирати відеосюжет згідно теми уроку. До теми «Розваги, улюблені хобі» обираємо відео “Seaside Entertainment”.

Вигляд завантаженого відео з Веб-сайту LearnEnglishTeens

Для вчителя зручно працювати із сайтом, тому що під завданнями вказано рівень підготовки учнів.

На етапі підготовки вводимо лексичні одиниці: *walking on the pier, going to the beach, sandcastle building, wathing a puppet show, driving games, a stick of rock, fish and chips, donkey rides.*

Доцільно попросити учнів назвати більше слів, пов'язаних з назвою сюжету.

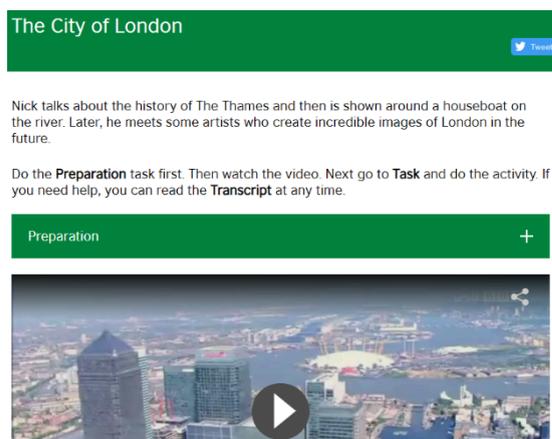
Після перегляду виконуємо вправу он-лайн. А саме, заповнюємо якомога більше слів та словосполучень, що стосуються трьох категорій:

- Traditional entertainment
- Virtual entertainment
- Traditional food

Якщо не дозволяють умови доступу до Інтернету, то можна підготувати варіант вправи у паперовому варіанті.

Наступний варіант роботи із сайтом Британської ради –це серія відео під назвою Word on the Street. Ця серія чудово підходить для старшокласників, які вивчають різні аспекти життя у Великій Британії. Розділи включають невеликі відеосюжети про культуру, економіку, сільське господарство, освіту, спорт, кіно і т.д.

Пропонуємо для ознайомлення відеосюжет про столицю Британії. Відео можна завантажити за посиланням: <https://learnenglish.britishcouncil.org/en/transport-and-travel/city-london>.

Вигляд завантаженого відео з Веб-сайту Британської Ради LearnEnglish

На сайті запропоновано завдання до перегляду, під час перегляду та після перегляду. Вважаємо за необхідне додати до цього відео завдання на переказ основних фактів про Лондон.

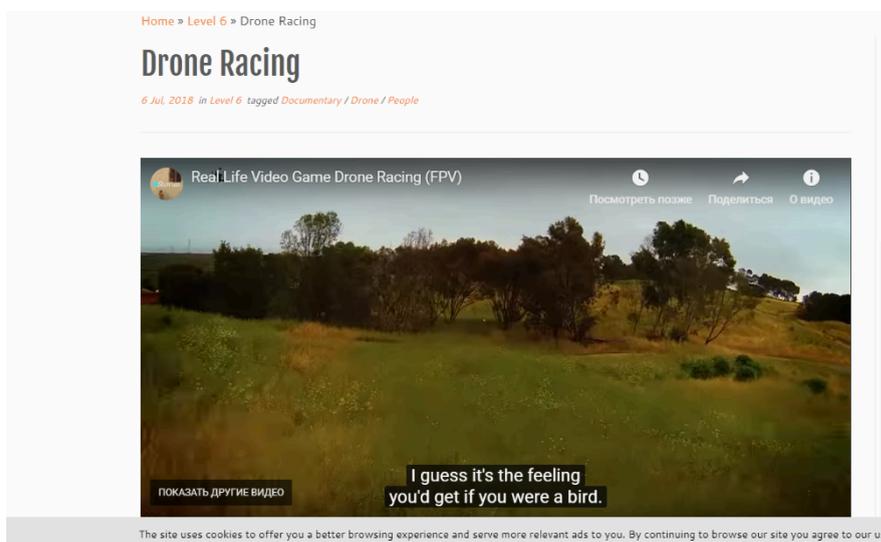
Ще оди корисний сайт для роботи з відеоматеріалами- це News in Levels. Його особливість полягає у тому, що можна знайти варіант відповідно до теми уроку і підключити субтитри, що спрощують розуміння при першому перегляді. Але сайт не містить завдань, отже, усе лягає на плечі вчителя. Переваги цих відео у їх невеличкому розмірі, а також у тому, що чується автентичне мовлення з різною вимовою. Практикуючи перегляд цих відео, учні підготуються до ЗНО більш ефективно. Сайт пропонує перегляд відеоматеріалів на мобільному телефоні або на планшеті. Для цього потрібно завантажити безкоштовний додаток. Google Play Store

AppStore

<https://itunes.apple.com/us/app/news-in-levels/id1044945336?mt=8>

Проаналізуємо відеосюжет з цього сайту та власні розробки завдань.

Посилання для завантаження <https://www.videosinlevels.com/drone-racing/>.

Вигляд завантаженого відео з Веб-сайту [videosinlevels.com](https://www.videosinlevels.com)

Відеосюжет буде цікавим для учнів старшої школи, тому що розповідає про незвичне захоплення. Після опрацювання лексики, на його основі можна побудувати дискусію. Спочатку обговорюємо назву відео і слухаємо припущення учнів, про що йтиметься у сюжеті.

Обовязкова лексика: *to be immersed, a way to relax, a technologically-enabled experience, the frame of multirotor, to push limits, to crash into trees, chop smb up, to break propellers, a ton of fun, passion, vehicle, competitive, outdated, to evolve.*

На етапі слухання концентруємо увагу учнів на питаннях, які написані на роздаткових бланках.

1. What was the main feeling of the main character when he first tried drone racing?
2. What do other people think about driving a drone?
3. What does FPV stand for?
4. Is drone racing a competitive sport? Does this game involve money?
5. What day does one man call a good day?

6. What happens on a field?
7. Does it take much time to build a drone?
8. Who can help you if you need advice how to make a plane fly?
9. When is the quard considered outdated?
10. How can you prove that some people say that drone racing is like addiction?

Після прослуховування вчитель може попросити написати невеликий твір про улюблене заняття.

Ще один корисний ресурс для вчителя – це сайт LESSONSTREAM. На ньому можна знайти розробки готових уроків, спрямованих на опрацювання відеоматеріалів. Продемонструємо один приклад.

Giant, terrifying monster

Activity: Videotelling activity

Video: A short colourful film in which a hamster dressed up as Godzilla wrecks havoc on a miniature model city

Language: Third person singular -s

Video

<https://www.youtube.com/watch?v=AQte2nz80Is>

Activity outline

1. Write the following on the board:

- He causes destruction ...
- He destroys ...
- He knocks over ...
- He picks up ...
- He eats ...
- He pulls ...
- He climbs up ...
- Four helicopters take off and start to ...
- The monster grabs and crushes ...

2. Tell students that you want to tell them about a video that you saw

recently. In the

video, a giant monster is in a city. Ask students if they have ever seen a video like this before. (There are plenty to choose from – Godzilla, Transformers, Pacific Rim, Jurassic Park, etc.)

3. Ask students to predict what happens in the video. In order to do this, they should copy the incomplete sentences from the board and complete them in any way that they like.

4. Once students have done this, ask them to predict three more things that happen in the video. Encourage students to write their sentences in the present simple and add -s or -es to the verbs when they use the third person singular forms.

5. Ask students to share their predications with each other.

6. Dictate the complete sentences to your students:

- The monster causes destruction wherever he goes.
- He destroys everything he sees.
- He knocks over skyscrapers.
- He picks up cars.
- He eats trees and buildings.
- He pulls a train off its tracks and eats the train.
- He climbs up a skyscraper.
- Four helicopters take off and start to fly around the monster's head.
- The monster grabs and crushes one of the helicopters.

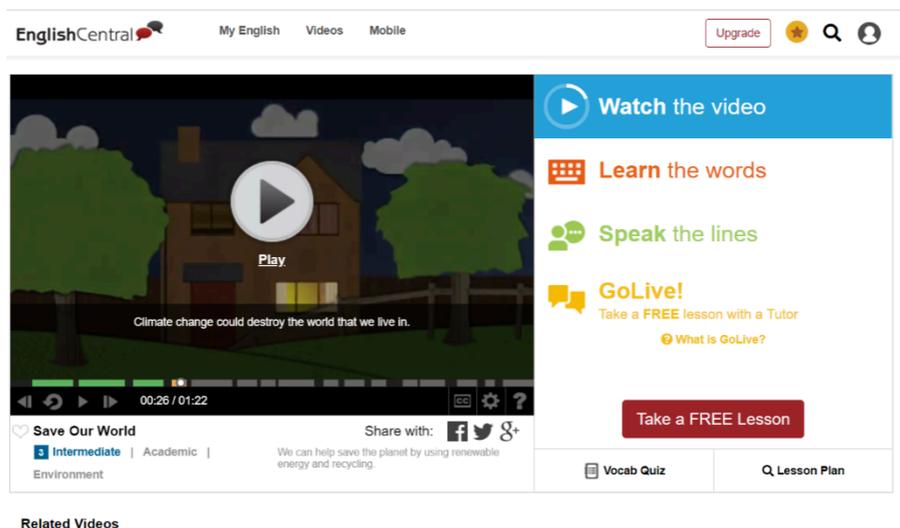
7. Before you show students the video, tell them that there is something unusual about the monster. Ask them to guess what it could be.

8. Show the video.

Корисним для роботи у класі є сайт для роботи з відеоматеріалами englishcentral.com. Що стосується розвитку аудитивних навичок, то ми не знайдемо там готових вправ. Але корисність ресурсу у коротких відео, які тривають від хвилини до трьох і впорядковані тематично і по рівнях. Цікавинкою цього ресурсу є позначення рівня не лише згідно міжнародних стандартів Beginner, Intermediate, Advanced, а й кольором і географічними

фігурками.

Якщо вчитель обирає відео з цього ресурсу, то легко підібрати категорію. Після вибору, потрібно ретельно попрацювати з розробкою вправ. До кожного відео є можливість прослухати значення і вимову незнайомої лексичної одиниці, використовуючи функцію паузи у потрібному місці.

Вигляд завантаженого відео з Веб-сайту englishcentral.com

Розглянемо відео, підібране нами до теми «Екологія». Дуже зручно для вчителя, що відразу видно тривалість при відкритті і можна ефективно спланувати урок. Перед початком вводимо слова *resourceful, waste, recycle, destroy, floods, predict, prevent, devastated, earthquake, drought, hurricane, renewable energy, solar panels, wind farm*.

Наступним кроком є перегляд двічі з фокусом на можливості дій, спрямованих на шляхи та способи, якими можна врятувати планету. Вчителю бажано дати завдання записати 4-5 словосполучень, які стосуються шляхів виходу з екологічної катастрофи.

Розуміння перевіряємо за допомогою тесту.

Comprehension Questions

1. How has our world changed in the recent years?
  - a) We have been devastated by natural disasters.
  - b) We have been experiencing economic changes.
  - c) We have been experiencing political conflict.

- d) We have been devastated by war and famine.
2. How can we prevent global warming?
- a) by smiling a lot
  - b) by being optimistic
  - c) by working together
  - d) by producing more ice
3. Why are renewable energy sources good for the environment?
- a) because they can produce lots of energy
  - b) because they can make plants healthy
  - c) because they can be used over and over
  - d) because they don't require lots of energy

Discussion Questions

1. What other things can you do to help save the environment?
2. Do you think the government is doing enough to protect the environment?
3. In your opinion, what is the biggest environmental problem that we are facing today?

На наступному уроці закріплюємо тему, проглянувши відео «From Threat to Tread». Вводимо слова indestructible, dump, garbage, plastic ocean.

На сайті є можливість для вчителя переглянути запис відео і бачити його у надрукованому вигляді.

Video Transcript

We made an incredible, moldable, indestructible material.

But when we dump it, it doesn't go away.

Now, one truck of it ends up in our oceans every minute.

It's killing sea life.

The fish eat the trash, then we eat the fish.

We're feeding ourselves our own garbage and it's now in our bloodstreams.

We've got to avoid plastic,...

...we've got to get it out of the ocean and reuse it.

Look, what if we took some trash and made a sports shoe out of it?

And then, we made a million more from 11 million plastic bottles.

What if that was just the start?

And what if everyone did that?

Після перегляду відео пропонуємо наступні завдання:

Comprehension Questions

1. What did we make that's killing sea life?
  - a) plastic
  - b) paper
  - c) oil
  - d) metals
2. Why did the narrator say that we are feeding ourselves our own garbage?
  - a) because some people like eating trash
  - b) because the fish eat ocean trash and we eat the fish
  - c) because it's one way of recycling
  - d) because we like eating junk food
3. What does the narrator suggest that we do to solve the problem?
  - a) Destroy everything that's plastic.
  - b) Stop using plastic altogether.
  - c) Stop eating fish.
  - d) Create shoes of the ocean trash.

Discussion Questions

1. Do you think this is a good idea? Explain your answer.
2. How do you think does plastic end up in the ocean?
3. Name three ways in which we can help clean and protect the environment.

Он-лайн ресурс agendaweb.com також надає можливості навчати аудіюванню за допомогою відеоресурсів. За наступним посиланням завантажуюмо коротке відео на тему Хеловіна <https://www.esl-lab.com/tradition/halloween-video.htm>. Перевагою роботи з цим онлайн ресурсом є те, тест пропонується відразу після перегляду, а вчителю потрібно тільки допрацювати дотекстові вправи та питання для обговорення.

The screenshot shows a web page with a header containing links for "[Back to Quiz | About These Videos]". Below the header is a purple box with the word "Halloween". The main content area includes instructions: "Instructions: Watch this video and answer the questions based on what you see and hear." and a "Share This Activity" link. A video player is embedded, showing a man in a white shirt. Below the video is a "YouTube Version of Video" link. To the right of the video are three multiple-choice questions. The first question asks where Randall is, with options A (neighbor's house), B (his own house), and C (candy store). The second question asks where families gather to give away candy, with options A (parking lot), B (city park), and C (school). The third question asks what people decorate their homes with, with options A (houses), B (cars), and C (trees). On the right side of the page, there is a "VIDEO CLIPS" section with a small video thumbnail, a search bar, and a list of links under "Using This Site" and "Other Links".

Вигляд завантаженого відео з Веб-сайту agenda.web

Описуючи види роботи з відеоресурсами он-лайн, не можна обійти увагою розділ сайту Британської Ради для підлітків під назвою Video Zone. Відмінною рисою цих матеріалів є коротка тривалість. Вони підходять як для розминки, так і як доповнення для контрольних завдань. Ресурс оснащений вправами і контрольними завданнями. Також його перевагою є тематична спрямованість. Урок триває 45 хвилин, тому дійсно важливо для класних занять обирати короткі, але ефективні відео.

Наведу приклад відеоматеріалу до теми «Технології 21 століття». Тема звикання підлітків до телефонів та Інтернету набуває поширення. Актуальність відео є поза сумнівом. Тому інтерес до перегляду очевидний. Для слабких учнів можна використати опцію субтитрів як допоміжну технологію.

Transcript for Technology addiction

Alejandra: My name is Alejandra and I'm thirteen.

How much is too much?

Alejandra: In the morning, I'll go on my phone and I'll check my Instagram, Snapchat, Kik, Twitter,

Tumblr, Vine.

78% of teens check their mobile devices at least hourly.

Alejandra: I get more excited than I should get.

Almost $\frac{3}{4}$ feel the need to immediately respond to messages.

Alejandra: When I hear a buzz, I'm like, oh, I have friends.

And 1 in 2 feel like they are addicted.

Alejandra: I guess it would be addicting because you always have to be on it.

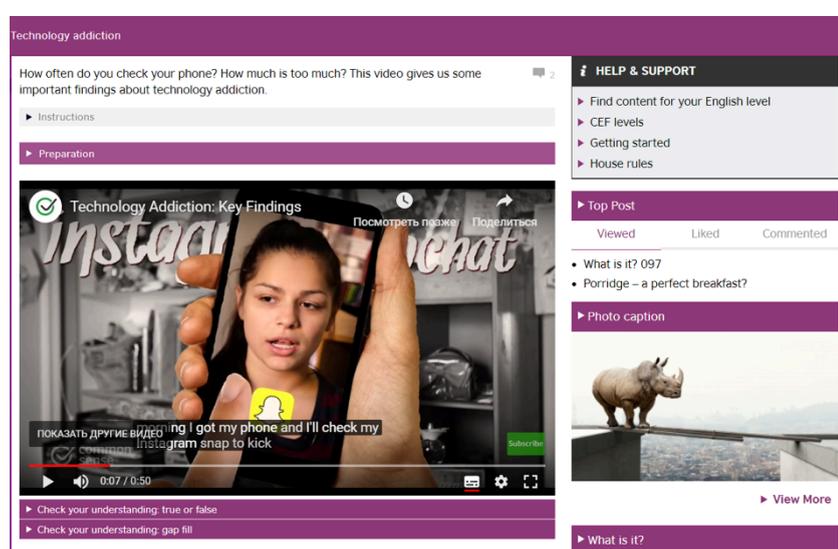
85% of parents feel their teens' device use has not harmed their relationship.

Alejandra: My mom, she doesn't really have, like, rules, I guess.

Yet 1 in 3 teens argue with their parents daily about it.

Alejandra: I hope she thinks I have it under control because I think I do.

What do you think?

Video Zone

How often do you check your phone? How much is too much? This video gives us some important findings about technology addiction.

Do the preparation task first. Then watch the video and do the exercises.

Preparation / підготовчий етап

Match the vocabulary with the correct definition and write a-f next to the numbers 1-6.

1..... a mobile device	a. to reply
2..... to respond	b. a portable computing device such as a smartphone or tablet computer
3..... a buzz	c. every day

учнів на конкретні моменти;

- завдання на робочих аркушах: відзначити на аркуші правильний варіант, напрям, факт, відповідний змісту і т.ін.
- завдання типу: розташувати кадри з фільму на ваших робочих місцях у порядку їх появи в відеофрагменті;
- можна запропонувати і завдання, навчальні окремим аспектам мови (фонетика, граматики і лексика): відзначте фрази, що виражають роздратування, обурення, радість, збентеження і т.ін.;
- індивідуальні завдання, які передбачають самостійне дослідження учня. Сучасна техніка дозволяє зробити це за допомогою комп'ютерних програм.

Під час демонстраційного етапу, у разі неодноразового перегляду, після першої.. демонстрації вчитель проводить перший контроль розуміння окремих слів, фраз. Однією з найбільш привабливих рис відеозапису є можливість використовувати кнопку пауза ratio, а також перемотування відеозапису у зворотний бік, з тим, щоб добитися адекватного розуміння і виконання поставлених комунікативних завдань. У ході діалогу між учителем і учнями з'ясовуються складності сприйняття, даються додаткові опори і підказки.

Під час вторинного перегляду вчитель домагається детального розуміння змісту і переходять до постдемонстраційному етапу, який переслідує мету контролю розуміння і розвитку навички іншомовного говоріння на основі відеофрагменту.

Найпростішою формою контролю є завдання вказати вірні і невірні твердження; вибрати один правильний варіант з декількох запропонованих. Така форма контролю найбільш швидкий спосіб перевірки розуміння при розвитку навичок аудіювання, однак, він не розвиває вміння говорити. Відповіді на запропоновані до перегляду питання дозволяють організувати бесіду за змістом переглянутого фрагмента, а на більш просунутому етапі – дискусію, особливо в тому випадку, коли питання мають проблемний

характер.

Список використаної літератури

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник 2-е вид., випр. і перероб./ Кол. авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої. Київ Ленвіт. 2002. 328с.

2. Робота з відеоматеріалами онлайн як продуктивний прийом навчання аудіюванню / Ю. Захаркевич, О. М. Дорофєєва // Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультимедіальному просторі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 26 жовт. 2022 р., Вінниця / гол. ред. О. М. Ігнатова. - Вінниця : ТОВ "Друк". 2020.

3. <https://learnenglish.britishcouncil.org/en/transport-and-travel/city-london>
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.awesometap.ant>
<https://itunes.apple.com/us/app/news-in-levels/id1044945336?mt=8>
<https://www.esl-lab.com/tradition/halloween-video.htm>